Vzk?íšení Lazara

P?vod materiálu
David Najbrt
Po?adí v lekci
12

Téma

Pán Ježíš vzk?ísil z lásky Lazara a evangelista Jan to zapsal, abychom i my v??ili, že vzk?íšení se týká i nás.

I když se smrt zdá jako konec všeho, pro Pána Boha a jeho lásku k nám to není p?ekážka.

Cíle

- D?ti si mají p?ipomenout, že smrt není konec lásky k druhým lidem a k Bohu. Že Pán Ježíš nám otev?el nový život a nové setkání i p?es smrt.
- D?ti mají porozum?t, že na toto Boží dílo lásky musíme trp?liv? ?ekat, a v??it Pánu Bohu, i když se zdá, že se svojí pomocí otálí, nebo to vypadá, že jeho pomoc p?ijde už pozd?.

Pro u?itele

Poznámky k p?íb?hu

- Betanie — vesnice asi 3 km od Jeruzaléma.
- Lazar — forma jména, v jehož slovním základu se objevuje B?h (m?j) (je) pomoc: B?h pomohl, Pomozpánb?h.
- Marie a Marta — Lazarovy sestry, Marie, která pomazala Ježíšovy nohy olejem a ot?ela je svými vlasy, ale až v následující kapitole.
- v. 4–6 — pohybujeme se v r?zných vrstvách nebo hloubkách chápání — Ježíš ?íká: „Ta nemoc není k smrti, ale k sláv? Boží.“ Na jedné rovin? ovšem ona nemoc k smrti vede, Lazar um?e. Na hlubší rovin? Ježíš sd?luje, co je na celé v?ci, resp. na celém život?, na celém Božím vztahování se k lidem, to nejd?ležit?jší a podstatné. Nemoc to není, a nakonec ani smrt, je to Ježíšova smrt a zmrtvýchvstání — Boží dílo záchrany ?lov?ka.
- Ježíš Lazara i jeho sestry miloval (p?ipomíná se n?kolikrát), p?esto dva dny ?ekal. Tento zám?rný odklad na jedné rovin? p?ipravuje (inscenuje) zázrak vzk?íšení už dlouho mrtvého (?ty?i dny). Na jiné poznáváme, že Pán B?h d?lá v?ci ve sv?j ?as a nic to nem?ní na jeho lásce k nám. V biblickém sv?dectví i p?íb?zích sv?dk? po-biblických je pravideln? rozm?r sv?dectví víry v situaci krize, ve které dochází odkladu pomoci (až i t?eba za smrt), Božího prodlévání. P?edstava, že takové prodlévání je jakousi „Boží svévolí“, naschválem, je plochá — chybí jí rozm?r Boží lásky a perspektiva Božího království (srv. Jb).
- „Aby byl oslaven“ — v Janovi jsou formulace o oslavení vztahovány k Ježíšov? k?íži. Jeho smrt nenese na rozdíl od Marka a Matouše v Janovi rozm?r utrpení, bolesti, opušt?nosti, ale oslavy, vyvýšení, vít?zství. V Janovi je vzk?íšení Lazara bezprost?ední p?í?inou, vedoucí k rozhodnutí židovských p?edstavitel?, že je t?eba Ježíše zabít.
- Poj?me do Judska — Ježíš po dramatických událostech v p?edcházející kapitole odešel za Jordán (J 10,40).
- Židé cht?li kamenovat (J 10,31.39).

- Židé — Janovo evangelium svád?lo svým pojmenováním Ježíšových odp?rc? n?které vyklada?e až k antisemitismu a podobným nek?es?anským výlev?m. Neškodí p?ipomenout, že i Pán Ježíš byl Žid, a stejn? tak jeho u?edníci a následovníci. Janovo evangelium bylo psáno v dob?, kdy první k?es?ané žili už mimo židovské synagogy. Do Janova vyjad?ování na t?chto místech z?ejm? proniká i zkušenost doby, ve které je evangelium psáno.
- Nedorozum?ní s u?edníky (v. 11nn.) — vede ke zd?razn?ní, že jde opravdu o smrt, která se stane p?íležitostí pro víru sv?dk?, pro Ježíšovu k?ísící moc.
- Váhání Marie: nejde vst?íc, z?stává doma — váhání víry v situaci prodlévání Boží pomoci.
- Marta p?ichází a formuluje své pochybnosti: v??ím, že máš tu moc — nechápu, pro? jsi ji nepoužil, když to ešt? bylo možné.
- Marta v??í „vzk?íšení v poslední den“, vzk?íšení k poslednímu soudu.
- Po Ježíšových slovech ale vyznává víru v Ježíšovu moc, která nez?stala nevyužita, dokud to bylo možné, protože pro tuto moc nejsou žádné hranice nep?ekonatelné, resp. všechny hranice — smrt, h?ích jí p?ekonány budou.
- Na Martino pobídnutí vyjad?uje své pochybnosti i Marie. Ježíš pro tentokrát ne?iní slovem, ale oslovuje ?inem.
- Ježíšova láska a Ježíšovy emoce, citová hnutí k lidem: vzrušení, rozhorlení, slzy. Soucit s lidskou bolestí, zármutkem, utrpením, které ho nenechává v klidu; v rozhorlení je i osten hn?vu, naštvání — nesmí?enosti s utrpením druhých — ani s jejich nechápavostí víry: v. 37 p?ipravuje nahrávku na sme?: „dokázal uzdravit slepého, dokázal by i uzdravit ze smrtelné nemoci, te? mu ale už zbývají jen slzy.“ (Po Mart? a Marii t?etí podobná ot?esená, nebo nerozkvetlá víra.)
- Vzk?íšení se d?je slovem; není nic, co by odolalo Božímu slovu — ani smrt.
- Ježíšovo p?sobení provází moc Boží — která uzdravuje, vrací zrak slepým, sluch hluchým, nad?ji chudým a ztraceným, zatracené (malomocné, celníky, prostitutky) vrací zpátky do života, vrací život mrtvým (Mt 11,5; L 7,22; Mt 9,18–26; Mk 5,21–43; L 8,40–56; L 7,11–16).
- Lazar byl vzk?íšen, ale nakonec nepochybn? zase zem?el — v tomto smyslu je zde zázrak vzk?íšení „jen“ sv?dectvím Ježíšovy moci a v?le tuto moc v?novat milovaným lidem.
- Vedle toho je to zázrak návratu do života, p?es nep?edstavitelnou hranici. V tomto smyslu tedy nemá Boží láska k ?lov?ku hranice.
- N?kte?í uv??ili, n?kte?í ne. Otázka víry je otázkou pro každého ?lov?ka osobn?.

Poznámky k tématu období

V období záv?ru církevního roku, p?emýšlení o otázce smrti ?lov?ka, „Duši?ek“, máme zde výhled za smrt. Ke vzk?íšení a k novému životu a novému setkání.

Úskalí

Otázka pro? Pán B?h nep?ichází na pomoc a neud?lá zázrak, i když tolik v??íme v jeho moc, je otázkou mnoha biblických sv?dk? (zvl. žalmist?) i postav tohoto p?íb?hu. Víra je v takových chvílích ot?esena, prochází t?žkou zkouškou. Odpov?? na tuto otázku, že Pán B?h ?iní svou v?li a ve sv?j ?as, m?že být pro zkoušenou víru pom?rn? prázdná, až vlastn? jen fráze.

Výklad tohoto oddílu je dobré sm??ovat k tomu, že je sv?dectvím o tom, že Boží jednání s ?lov?kem, Boží vztah k ?lov?ku není smrtí skon?en, p?erušen, uzav?en. P?íb?h je sv?dectvím, že Pán B?h má moc dát ?lov?ku nový život v našich lidských rozm?rech. Pro Boží moc a lásku k ?lov?ku není smrt p?ekážkou ani v situaci úplného konce tohoto vezdejšího života. Lazarovo vzk?íšení vede k Ježíšovu k?íži a tím k záchran? ze smrti i h?íchu ?lov?ka pro tento vezdejší život i pro to, co p?ijde po n?m.

Otázkou z?stává Lazar?v život po vzk?íšení, téma krásné literatury a spekulací. Jsou to jen spekulace, rad?ji bych se jim vyhnul.

Odkazy

Vzk?íšení Lazara, po?ad ?Ro *Ranní slovo*, host Jan Sokol.

Kázání (nejen) z našich sbor? dostupná na internetu (nap?)

Vzk?íšení Lazara (deti.vira.cz, pracovní listy).

?apek, Karel: Apokryfy.

Pro d?ti

Pro p?edškolní d?ti

T?šili jste se na n?co? A splnilo se vám to? T?eba, že n?kam pojedete na výlet, do zoo na zví?átka, na zmrzlinu, na návšt?vu? Zkusíme to namalovat.

N?kdy se to, na co se t?šíme, nesplní. Stalo se vám to?

N?kdy se stane, že se nám splní i to, co jsme si mysleli, že nejde. Nejede vlak, nejede auto, prší a nem?žeme ven, zmrzlina má zav?eno. A ono se to n?kdy splní jinak. Místo vlaku nás odveze autobus, místo hraní si venku si ud?láme nádhernou hru doma, najdeme nov? otev?ený obchod se zmrzlinou tam, kde d?ív byl prázdný d?m. A my máme radost, snad i v?tší, než na jakou jsme se t?šili. Zkusme si to namalovat.

Pánu Bohu m?žeme v??it, že pro nás má p?ipravené i v?ci, které si myslíme, že nejdou.

Zkusme si p?ipravit n?jakou krabi?ku, která nejde otev?ít, je v ní n?co moc dobrého, ale nemáme klí?, nebo otvírák, nebo se do ní nem?žeme dostat. Nedá se nic d?lat. Nakonec se krabi?ka otev?e a my máme radost z toho, co jsme si mysleli, že nejde.

Pom?cky: Pastelky, barvy, papír; krabice s dobrotami.

Pro mladší d?ti

Pán Ježíš ?íkal v?ci, které se lidem, kte?í Pána Boha cht?li vid?t po svém, nelíbily. Nerozum?li tomu, ani tomu nezkoušeli rozum?t, radši se naštvali a cht?li ho dokonce zabít. Pán Ježíš musel utéct až za ?eku Jordán. Tam dostal zprávu, že Lazar, kterého m?l moc rád, je moc nemocný a že asi um?e. Lazarovy sestry, jmenovaly se Marta a Marie, a Pán Ježíš je m?l taky moc rád, poslaly pro Pána Ježíše, protož si ?íkaly, že by t?eba ješt? stihnul p?ijít, než Lazar um?e a t?eba ho uzdravit. Pán Ježíš dokázal ?íkat takové v?ci, že lidé, co to slyšeli, najednou pochopili, co je v život? d?ležité a dobré. Dokázal tak vlastn? uzdravovat nemocné lidské vztahy — když se lidé nem?li a necht?li mít rádi, nebo když zapomínali na Pána Boha. A Pán Ježíš práv? tak dokázal uzdravovat i lidi, kte?í m?li nemocné o?i, uši, jazyk, nohy, záda nebo t?eba k?ži. Pán B?h ho poslal na sv?t, aby lidi uzdravoval — tím, co ?íkal i tím co d?lal, a nakonec aby lidi zachránil, když se za n? (za nás) ob?toval. A Pán Ježíš m?l k tomu od Pána Boha velikou moc, takže dokázal uzdravit i beznad?jné p?ípady — i ty nejv?tší h?íšníky i ty nejnemocn?jší lidi.

Když se Pán Ježíš dozv?d?l, že je Lazar na um?ení, nevyb?hl ale hned na cestu za ním. Ne snad že by se bál, že by ho zase n?kdo cht?l zabít. Pán Ježíš ?ekal a my vlastn? nevíme pro?. Víme, že to tak n?kdy v život? bývá. ?lov?k prosí Pána Boha o pomoc, o zázrak, a musí ?ekat. V takových chvílích se ukazuje, že k ví?e je pot?eba trp?livost, že to, jak si to p?edstavujeme my, není tak, jak si to p?edstavuje Pán B?h. Tohle nedorozum?ní, to, že Pánu Bohu nerozumíme, vychází z toho, že si nedovedeme p?edstavit, jak by všechno mohlo dopadnout nakonec dob?e, když to te? vypadá tak špatn? a zle.

T?eba když je n?kdo moc nemocný a umírá a my prosíme Pána Boha, aby ho zachránil, že by nám moc chyb ?l, a on stejn? um?e. To vypadá jako úplný konec. Když Pánu Bohu v??íme, v??íme mu, že dokáže i takovýhle smutný konec obrátit nakonec k dobrému, že se i po smrti setkáme s tím, koho máme rádi.

Dnešní p?íb?h totiž pokra?uje. Pán Ježíš nakonec za Lazarem p?išel. Ale Lazar už byl mrtvý, už byl poh? bený v hrob?. Všichni si mysleli, že Pán Ježíš p?išel pozd?, že te? už se p?ece nedá nic d?lat, že p?išel s k? ížkem po funuse. Myslela si to Marta, myslela si to i Marie, které Pána Ježíše znaly a v??ily mu a myslely si, že ví, co m?že a nem?že dokázat.

Nakonec ale pochopily, že Pán Ježíš nemá moc uzdravit jenom pro tenhle náš život tady, ale že má moc zachránit lidi i ze smrti. Mart? to Pán Ježíš ?ekl, a ona tomu uv??ila. Marii to ukázal, když zavolal Lazara z hrobu a vzk?ísil ho z mrtvých.

My jsme na tom spíš jako ta Marta. Pán Ježíš nechodí mezi lidmi tak, jako chodil tehdy, nek?ísí mrtvé, abychom to vid?li tak, jako tehdy Marie, ale promlouvá k nám — v Bibli, v modlitb?, v setkáních s druhými lidmi — tak, abychom to všichni slyšeli. A uv??ili mu. V??ili mu, že smrt není konec. To, že um?el Pán Ježíš, a že i my všichni jednou um?eme, tomu se v??í snadno. Pán Ježíš k nám promlouvá tak, abychom v?? ili, že tak jako on vstal z mrtvých, tak i pro nás je smrt nový za?átek a nový život a nové setkání s ním, i s t? mi, které máme rádi.

Pro starší d?ti

Co nás víc oslovuje? Když si o n??em povídáme, nebo když n?co uvidíme na vlastní o?i? ?emu víc v??íme?

Víra je v tomhle t?žká, nebo t?žší. To, ?emu v??íme, nevidíme, jenom o tom slyšíme. A teprve, když tomu v ??íme, m?žeme to, ?emu v??íme, kolem sebe i zahlédnout. Tam, kde bychom to d?íve nevid?li. Setkávat se s Pánem Bohem a s Ježíšem m?žeme totiž tam, kde mu v??íme.

P?e?t?me si p?íb?h a projd?me si ho.

Kdo v p?íb?hu o Lazarovi slyšel a v??il? Kdo vid?l a v??il? Byl tam n?kdo, kdo vid?l a nev??il?

Zkuste v p?íb?hu najít, jak Pán Ježíš celou situaci prožíval. (Horlil, rozrušil se, plakal.)

Kdybyste n?co takového vid?li, co byste si mysleli? Že je to trik, podvod? Je snadné uv??it i n??emu, co vidíme?

Setkali jste se s tím, že n?kdo moc prosil Pána Boha o zázrak? T?eba, aby se uzdravil, n?kdo blízký, kdo umíral? Splnilo se to? Nebo ne? Máme se takhle modlit?

N?kdy nerozumíme Pánu Bohu, pro? n?co neud?lá. M?žeme ale v??it, že Pán B?h rozumí nám, že ví, co nás trápí a co bychom si tolik p?áli. To, co Pán B?h ud?lá, je ?asto jinak, než si p?edstavujeme. V??íme, že Pán B ?h všechno p?ivede k dobrému, by? i p?es smrt, kterou si p?edstavujeme jako úplný konec (všeho dobrého).

Jak byste tento p?íb?h nazvali vy? Je o Lazarovi? Nebo o Ježíšovi? Nebo o ví?e Marty, Marie? Nebo o smrti a o tom, že v Božích o?ích smrt nemá práva?

Liturgie

Biblický text k zapamatování

Já jsem vzk?íšení a život. Kdo v??í ve mne, i kdyby um?el, bude žít. (J 11,25)

Modlitba

Pane Bože, ty víš, o co bychom t? cht?li prosit, ty nás znáš a ty nám rozumíš. Dávej nám, prosíme, trp?livost, abychom dovedli ?ekat na tvé dary. Dávej nám, prosíme, pokoru a otev?enost, abychom hledali tvou v?li a ne v?li svou. Dávej nám, prosím, víru, že vzk?íšení a nový život se týká p?ímo každého z nás, že jsi je p?ipravil pro nás pro všechny. Amen.

Kam dále
Vzk?íšení Lazara (deti.vira.cz, pracovní listy)
Odkaz na píse?
Bu? tob? sláva, jenž jsi z mrtvých vstal
Ježíš živ jest i já s ním
Až usnu navždy (SV13)
Sláva halelu (SV53)
Já jdu tam do Boží zem? (SV97)
Váno?ní (Jsem zde na zemi poutníkem) (SV133)
Kristus je ma? si?la i spaseni?
Velikono?ní (Nep?jdu hledat hrob) (SV214)
Cílová skupina
Starší školní
P?edškolní
Mladší školní
Katechetické cykly
Církevní rok
Biblický odkaz (kat)
Jan 11,1–47
2 Korintským 5,14–21
Matouš 11,5
Lukáš 7,22
Matouš 9,18–26
Marek 5,21–43
Lukáš 8,40–56
Lukáš 7,11–16